

D E C I Z I E

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Andreeva Stepanida,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Andreeva Stepanida împotriva Primăriei orașului Telenești și Oficiului Cadastral Teritorial Telenești privind dobîndirea dreptului de proprietate prin uzucapiune,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, prin care cererea de apel înaintată de către Andreeva Stepanida a fost restituită pe motiv că, nu a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015,

c o n s t a t ă:

La 09 decembrie 2014, Andreeva Stepanida s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Telenești și Oficiului Cadastral Teritorial Telenești privind dobîndirea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Andreeva Stepanida a indicat că, deține cu drept de proprietate bunul imobil – apartamentul nr. 13, situat în or. Telenești, str. Alexandru cel Bun, 2, ceea ce în opinia sa se confirmă prin contractul de vânzare-cumpărare anexat la dosar.

Afirmă reclamanta că, conform „SNIP 2.07.01-89”, blocului în care i-a fost repartizat apartamentul enunțat, i-a fost stabilit și un teren aferent pentru amplasarea tuturor suprafețelor, construcțiilor și amenajărilor necesare în procesul exploatării.

Astfel, susține că și dînzei i-a revenit o porțiune de teren aferent blocului în care deține apartamentul, teren pe care l-a îngrijit din momentul în care i-a fost repartizat, fiind folosit mai mult pentru a păstra lemnele de foc pentru încălzirea apartamentului, dar și pentru păstrarea altor lucruri utile ale gospodăriei, care nu le poate păstra în apartament din cauza insuficienței spațiului.

Avînd intenția de a-și dobîndi dreptul de proprietate asupra terenului aferent blocului în care deține apartamentul, s-a adresat instituțiilor publice cu multiple solicitări în acest sens, care însă, nu s-au soldat cu succes.

Menționează că, ulterior s-a adresat Oficiului Cadastral Teritorial „Telenеști” cu o cerere, solicitând înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului sus-menționat, însă pîrîtul i-a comunicat că, dînsa nu poate să-și înregistreze dreptul de proprietate asupra terenului sus-indicat pe motiv că, Legea cu privire la privatizare nu prevede o astfel de posibilitate.

Indică reclamanta că, posedă acest teren cu bună credință mai mult de 15 ani, întreținîndu-l și îngrijindu-l ca un bun proprietar.

Solicită reclamanta Andreeva Stepanida, recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra porțiunii de teren aferent blocului în care deține apartamentul.

Prin hotărîrea Judecătoriei Telenеști din 10 iunie 2015, acțiunea înaintată de către Andreeva Stepanida a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.83).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 12 iunie 2015, Andreeva Stepanida a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea privind dobîndirea dreptului de proprietate prin uzucapiune să fie admisă în sensul declarat (f.d.93-94).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta Andreeva Stepanida, pe motiv că, nu a fost prezentată dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 112,5 lei, apelantei fiindu-i fixat un termen pînă la data de 17 septembrie 2015, ora 09:00, pentru a lichida neajunsul menționat (f.d.97).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, cererea de apel declarată de către Andreeva Stepanida a fost restituită, pe motiv că, nu a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015 (f.d.102).

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 07 octombrie 2015, Andreeva Stepanida a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului.

În motivarea cererii de recurs, s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

În acest context a invocat recurenta Andreeva Stepanida că, a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015 încă la data de 07 august 2015, adică în interiorul termenului legal stabilit de instanță pentru lichidarea neajunsului – 17 septembrie 2015.

Prin urmare, instanța de apel nejustificat a dispus prin încheierea din 17 septembrie 2015 restituirea cererii de apel pe motiv că, la caz nu s-a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015.

La fel, s-a indicat că, în ședința de judecată din 17 septembrie 2015, cînd a fost dispusă restituirea cererii de apel, recurenta nu s-a prezentat din motive ce nu-i pot fi imputate și anume – nu a fost legal citată, astfel, fiind privată de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată.

Susține recurenta, că instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție (f.d.105).

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 17 septembrie 2015 (f.d.102) și recepționată de către recurentă la data de 25 septembrie 2015 (f.d.104), iar recursul înaintat de către Andreeva Stepanida a fost depus la 07 octombrie 2015 (f.d.105).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Andreeva Stepanida rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, prin care cererea de apel a fost restituită pe motiv că, nu a fost lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015 (f.d.105).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelanta Andreeva Stepanida nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, deși a avut la dispoziție timp suficient pentru a lichida neajunsul respectiv (f.d.102).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel justă.

Așa-dar, Colegiul, analizând situația de fapt din prezenta speță, consideră oportun de a reitera prevederile art. 368 alin. (1) și (2) CPC, care statuează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Prin prisma normei legale enunțate, instanța de recurs relevă că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 31 iulie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta Andreeva Stepanida, pe motiv că, nu a fost prezentată dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, în sumă de 112,5 lei, apelantei fiindu-i fixat un termen pînă la data de 17 septembrie 2015, ora 09:00, pentru a lichida neajunsul menționat (f.d.97).

Concomitent, din materialele cauzei Colegiul reține că, la 06 august 2015, copia încheierii a fost recepționată de către recurenta-apelantă Andreeva Stepanida, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.99).

Însă cu toate acestea, pînă la data de 17 septembrie 2015, Andreeva Stepanida nu a prezentat instanței de apel dovada achitării taxei de stat pentru depunerea

cererii de apel, deci, aceasta nu s-a conformat indicației instanței de apel și nu a lichidat neajunsul enunțat.

Ținând cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide că, la caz, instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, or, recurenta Andreeva Stepanida nu s-a conformat indicației corecte a instanței de apel expuse în încheierea prin care în mod legal nu s-a dat curs cererii de apel, adică nu a prezentat în termenul stabilit de instanță dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În acest context, Colegiul consideră necesar de menționat că în interpretarea corectă a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) se înțelege că, în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele relatate, nu poate constitui drept temei de admitere a recursului argumentele recurente Andreeva Stepanida cu referire la faptul că dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel a fost achitată la data de 07 august 2015 – în termenul legal stabilit de instanță pentru lichidarea neajunsului, or, prin încheierea din 31 iulie 2015, instanța de apel i-a acordat apelantei termen până la data de 17 septembrie 2015 nu doar pentru achitarea taxei de stat, dar și pentru prezentarea acesteia în instanță, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Cît privesc argumentele recurente Andreeva Stepanida precum că, dînsa nu a avut posibilitate de a prezenta în termen instanței de judecată dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel din motive ce nu depind de voința sa -- pentru că nu a fost legal citată, astfel, fiind privată de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, astfel, îngrădindu-i-se și accesul liber la justiție în prezenta speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Într-adevăr, din actele cauzei rezultă că, soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a avut loc în absența reclamantei-recurente Andreeva Stepanida, însă această circumstanță nu poate constitui drept temei pentru admiterea recursului și casarea încheierii recurate în sensul declarat, în situația în care la caz, depunând încă la data de 12 iunie 2015 cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Telenești din 10 iunie 2015, Andreeva Stepanida a cunoscut despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile

necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat de ultima.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel avînd în vedere că, recurenta nu a întreprins vre-o acțiune în scopul de a se interesa de cursul examinării cauzei în Curtea de Apel Bălți și de a prezenta în termenul stabilit de instanță dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, or, partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Prin urmare, argumentul recurente Andreeva Stepanida în privința faptului că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, este declarativ și nu constituie temei juridic de admitere a recursului în sensul declarat, nefiind prezentate careva probe care ar dovedi contrariul.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Andreeva Stepanida.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Andreeva Stepanida împotriva Primăriei orașului Telenești și Oficiului Cadastral Teritorial Telenești privind dobîndirea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî